

№181 ҚАЗАН 2024

NATIONAL ECONOMY: MONITOR

АПТА САЙЫНҒЫ
ДАЙДЖЕСТ ERI.KZ

МҰНАЙ НАРЫҒЫ

Осы аптаның басында, 21 қазанда, Brent маркалы мұнай тұрақсыз көрінеді. Мұнай бағалары бір баррель үшін \$80-дан төмен түсті: Brent маркалы мұнай бір баррель үшін \$73,49 дейін төмендеді. Жаңа аптаның басталуымен әлемдік мұнай бағасы төмендеуін жалғастыруда. Бір апта ішінде бағалар 5,8%-ға, ал алты айда 13,6%-ға төмендеді.

АҚШ Энергетика министрлігінің мәліметі бойынша, өткен аптаның басында АҚШ-та мұнай өндіру орташа есеппен тәулігіне 15,8 млн баррельге өсті, бұл алдыңғы аптаның орташа көрсеткішінен тәулігіне 165 мың баррельге артық.

МҰНАЙ НАРЫҒЫ

***BRENT* МАРКАЛЫ МҰНАЙДЫҢ БАҒАСЫ БІР БАРРЕЛЬ ҮШІН 73-75 ДОЛЛАР АРАЛЫҒЫНДА ӨЗГЕРЕДІ**

Өткен аптада дистиллят отынының өндірісі артып, күніне орта есеппен 4,8 млн баррельді құрады. Сондай-ақ, өткен аптаның басында АҚШ мұнайының стратегиялық резерві 388,88 млн құрайды деп мәлімделді, бұл өткен жылмен салыстырғанда 9,2%-ға төмен.

АҚШ Энергетика министрлігінің мәліметі бойынша, АҚШ-тағы шикі мұнайдың коммерциялық қоры (стратегиялық мұнай қорындағыларды қоспағанда), алдыңғы аптамен салыстырғанда, 2,2 млн баррельге қысқарды. 420,5 млн баррельді құрайтын АҚШ-тың шикі мұнай қоры жылдың осы уақытындағы орташа бес жылдық көрсеткіштен шамамен 5% төмен. Бензиннің жалпы қоры, өткен аптамен салыстырғанда, 2,2 млн баррельге қысқарды және жылдың осы уақытындағы орташа бес жылдық көрсеткіштен шамамен 4% төмен болды. Пропан/пропилен қоры, өткен аптамен салыстырғанда, 3,4 млн баррельге қысқарды және жылдың осы уақытындағы бес жылдық орташа көрсеткіштен 13%-ға төмендеді. Өткен аптада коммерциялық мұнайдың жалпы қоры 7,0 млн баррельге қысқарды.

САРАПШЫ ПІКІРІ

Мұнай нарығы Израильді Иранмен ықтимал қақтығысқа дайындаумен байланысты Таяу Шығыстағы геосаяси тәуекелдерге байланысты жоғары құбылмалылыққа ие. Бұл оқиғалар жеткізілімдердің үзілуіне және мұнай бағасының өсуіне әкелуі мүмкін. Бұған қоса, Қытайдағы экономикалық белгісіздік, ең ірі мұнай тұтынушылардың бірі ретінде, нарыққа қосымша тәуекелдер туғызу арқылы жағдайды нашарлатады.

ЕЛДЕР

- АҚШ-тың бөлшек сауда көлемі, тамыздағы 2,2% г/г-мен салыстырғанда, қыркүйекте 1,7% г/г-ға өсті, бұл 1,6% ж/ж болжамды күтулерге сәйкес келеді.
- АҚШ-тағы өнеркәсіптік өндіріс, тамыздағы -0,2% ж/ж-мен салыстырғанда, қыркүйекте -0,6%-ға төмендеді (болжам: 0,4% ж/ж).
- Еуропалық Одақтағы инфляция деңгейі, тамыздағы 2,2% ж/ж-мен салыстырғанда, қыркүйекте 1,7% ж/ж құрады, бұл 1,8% ж/ж болжамды күтулерден төмен.
- Еуроодақтың сыртқы сауда профициті, шілдедегі €19,7 млрд-пен салыстырғанда, тамызда €4,6 млрд-қа дейін төмендеді (болжам: €21,4 млрд).
- Еуроодақтағы өнеркәсіптік өндіріс, тамыздағы -2,1% ж/ж-мен салыстырғанда, шілдеде 0,1% ж/ж-ға өсті, бұл болжамды күткеннен асып түсті.
- Қытайдың ЖІӨ, 2-тоқсандағы 4,7% ж/ж-мен салыстырғанда, 3-тоқсанда 4,6% ж/ж өсті (болжам: 4,5% ж/ж).
- Қытайдағы негізгі капиталға салынған инвестициялар, тамыздағы 3,4% ж/ж-мен

ЕЛДЕР

салыстырғанда, қыркүйекте 3,4%-ға өсті, бұл 3,4% ж/ж болжамды күтулерге сәйкес келеді.

- Қытайдың сыртқы сауда профициті, тамыздағы \$91,02 млрд-пен салыстырғанда, қыркүйекте \$81,71 млрд дейін төмендеді (болжам \$82 млрд).
- Жұмыссыздық деңгейі, тамыздағы 5,3%-бен салыстырғанда, қыркүйекте 5,1%-ға дейін төмендеді бұл 5,3% болжамды күтулерден төмен.
- Қытайдағы бөлшек сауда, тамыздағы 2,1% ж/ж-мен салыстырғанда, көлемі қыркүйекте 3,2%-ға өсті (болжам: 2,1% ж/ж).
- Қытайдағы өнеркәсіптік өндіріс, тамыздағы 4,5% ж/ж-мен салыстырғанда, қыркүйекте 5,4% ж/ж-ға өсті, бұл болжалды күткеннен асып түсті.
- Ресейдің сыртқы сауда профициті, шілдедегі \$10,06 млрд-пен салыстырғанда, тамызда \$ 9,33 млрд дейін төмендеді, бұл \$8,4 млрд болжалды күтулерден жоғары.
- Өндірушілердің баға индексі, тамыздағы 10,2% ж/ж-мен салыстырғанда, қыркүйекте 5,6% ж/ж құрады, бұл 9,5% ж/ж болжамды күтулерден төмен.

САРАПШЫ ПІКІРІ: АҚШ

Қыркүйекте 1,7% ж/ж-ға артуы кезінде АҚШ-тағы бөлшек сауда өсімінің баяулады, тамызда 2,2% ж/ж болды, бұл болжамдарға сәйкес келеді және тұтынушылық белсенділіктің төмендеуін көрсетеді. Бұл бағаның өсуіне немесе шығындарды тежейтін басқа экономикалық факторларға байланысты болуы мүмкін. Сонымен қатар, қыркүйекте өнеркәсіптік өндірістің 0,6%-ға төмендеуі, 0,4%-ға болжамды өсімге қарамастан, өндірістік сектордағы елеулі мәселелер туралы куәландырады. Осы факторлардың жиынтығы АҚШ экономикасындағы оның тұрақтылығы мен алдағы айлардағы қалпына келтіру қарқынына әсер етуі мүмкін ықтимал құрылымдық мәселелерді көрсетеді.

САРАПШЫ ПІКІРІ: ЕУРООДАҚ

Қыркүйекте Еуроодақтағы инфляция деңгейі 1,7%-ға дейін төмендеді, бұл тамыздағы 2,2% ж/ж көрсеткішінен едәуір төмен, инфляциялық қысымның біршама әлсіреуін көрсетеді. Бұл ретте, тамыздағы сыртқы сауда профициті, шілдедегі €19,7 млрд-пен салыстырғанда, €4,6 млрд-қа дейін күрт төмендеді, бұл болжамды €21,4 млрд-тан едәуір төмен, бұл аймақтың сауда теңгерімінің нашарлауын көрсетеді. Алайда, тамызда өнеркәсіптік өндіріс шілдеде 2,1% ж/ж төмендегеннен кейін 0,1% ж/ж шамалы өсімді көрсетті, болжамнан асып кету -1,0% ж/ж, бұл өнеркәсіптік секторды қалпына келтірудің бастапқы белгілерін көрсетуі мүмкін. Жалпы алғанда, деректер сыртқы сауда теңгерімінің нашарлауы және инфляцияның төмендеуі аясында өнеркәсіпте әлсіз оң белгілерімен Еуроодақтың экономикалық жағдайының аралас көрінісін көрсетеді.

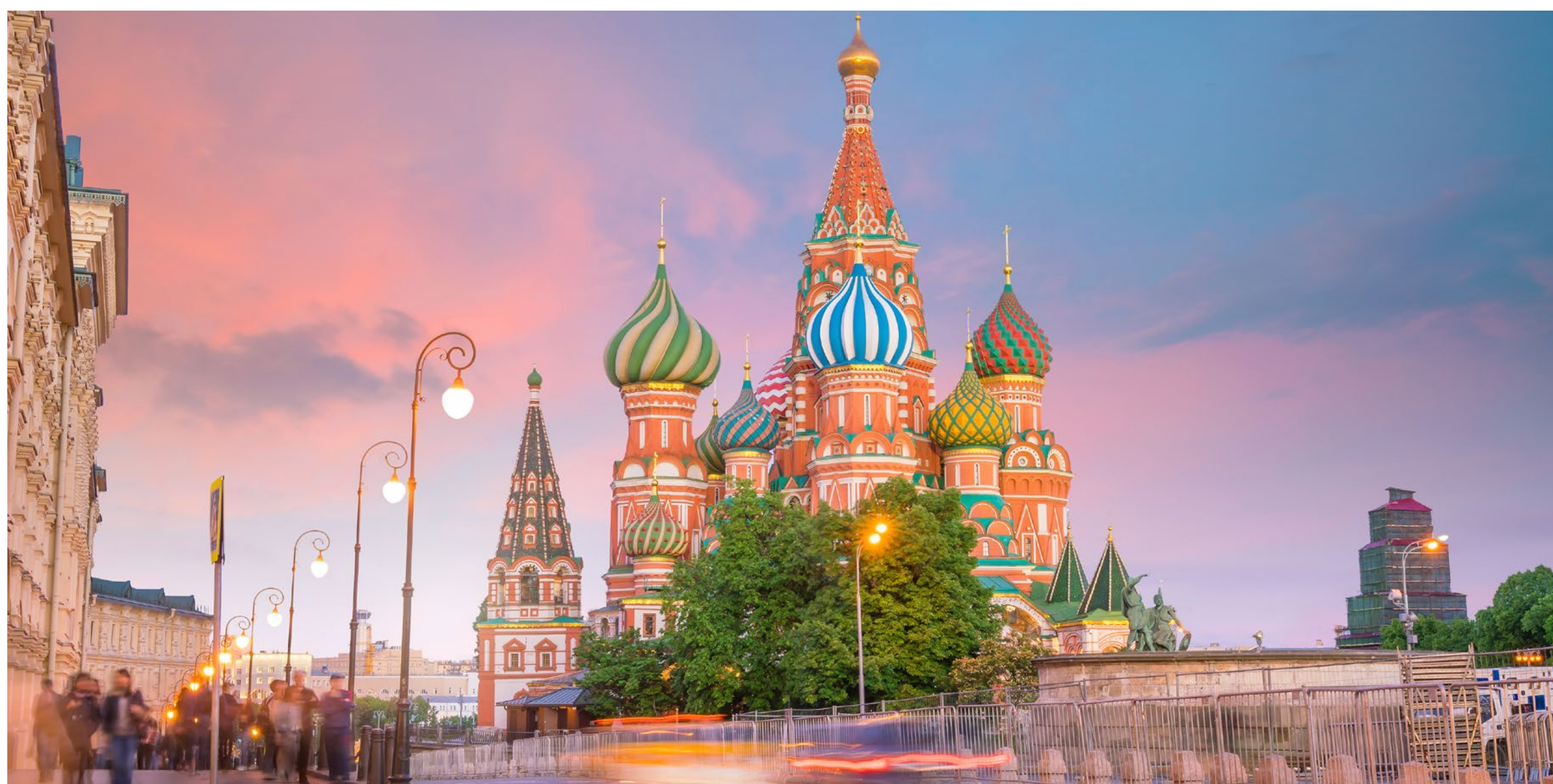

САРАПШЫ ПІКІРІ: ҚЫТАЙ

Қытайдың 2024 жылғы қыркүйектегі экономикалық көрсеткіштері аралас суретті көрсетеді. 3-тоқсандағы ЖІӨ өсімі 4,6% ж/ж құрады, бұл алдыңғы тоқсаннан сәл төмен, бірақ болжамды күтулер шегінде экономиканың тұрақты дамуын көрсетеді. Негізгі капиталға салынған инвестициялар да болжамдарға сәйкес келеді, бұл ұзақ мерзімді инвестициялардың жалғасуы туралы куәландырады. Алайда, сыртқы сауда профицитінің \$81,71 млрд дейін төмендеуі сыртқы сұраныстың әлсіздігін көрсетеді.

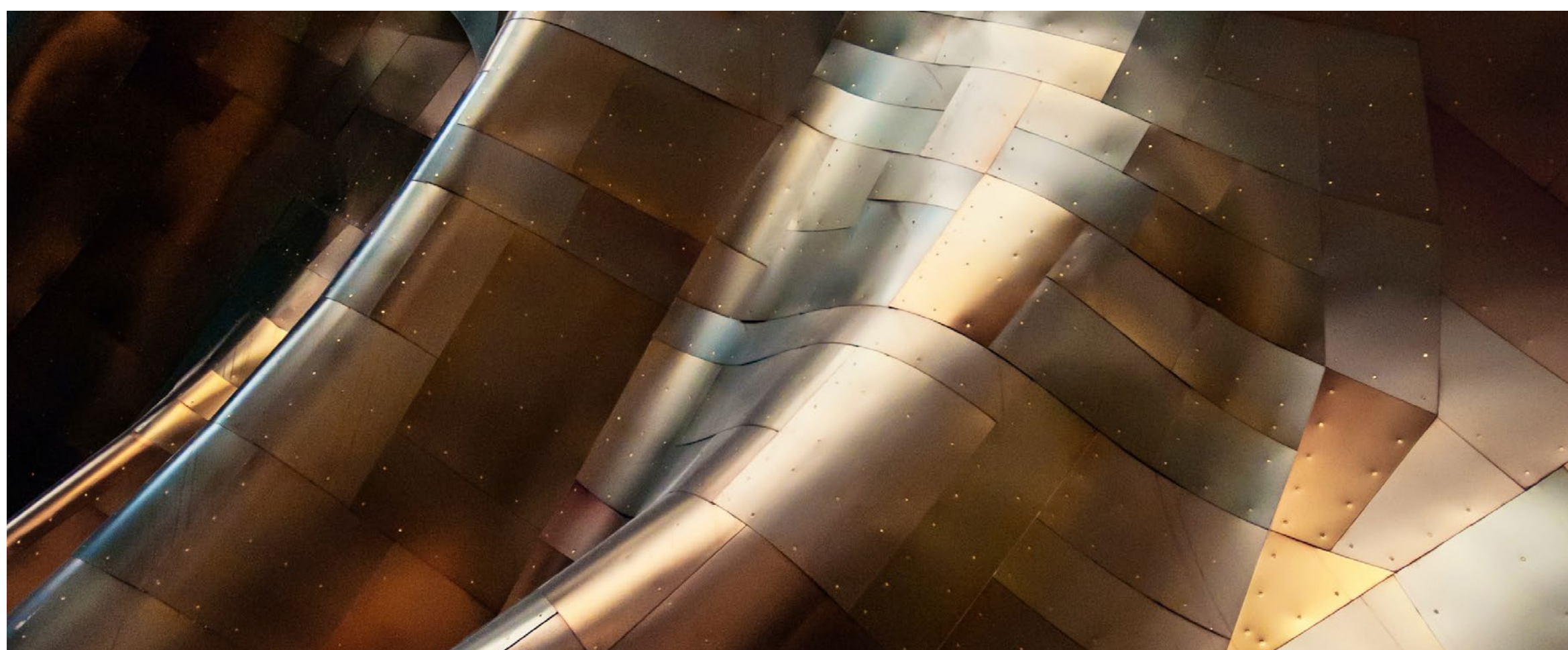
Жұмыссыздық деңгейі 5,1%-ға дейін төмендеді, бұл болжамдардан төмен және еңбек нарығының нығаятын көрсетеді. Бөлшек сауда 3,2% ж/ж-ға дейін жеделдеді, бұл күтілгеннен асып түсті және ішкі тұтынудың өсуін көрсетеді, ал өнеркәсіптік өндіріс 5,4% ж/ж-ға өсіп, болжамдардан едәуір асып түсті, бұл өндіріс секторының тұрақты өсуін көрсетуі мүмкін. Деректер жиынтықта теңгерімді экономикалық дамуды көрсетеді.

САРАПШЫ ПІКІРІ: РЕСЕЙ

2024 жылғы тамызда Ресейдің сыртқы сауда профициті \$9,33 млрд құрады, бұл болжамды \$8,4 млрд мәнінен жоғары болды, бірақ шілдедегі \$10,06 млрд көрсеткішінен төмен болды. Бұл алдыңғы аймен салыстырғанда, біршама төмендегенімен, елдің сыртқы саудасында жалғасып жатқан оң динамиканы көрсетеді. Сонымен қатар, қыркүйекте өндірушілердің баға индексі, тамыздағы 10,2% г/г-мен салыстырғанда, 5,6% ж/ж-ға дейін өсуін бәсеңдетті, болжалды 9,5% ж/ж дейін айтарлықтай жетпеді. Өндірушілер бағасы өсуінің мұндай баяулауы болашақта тұтынушыларға инфляциялық қысымның төмендеуін көрсетуі мүмкін.

ӘЛЕМДІК ТАУАР НАРЫҚТАРЫ

***ТҮСТІ МЕТАЛДАРДЫҢ БАҒАЛАРЫ ӨТКЕН АПТАНЫҢ
БАСЫНАН БАСТАП, 14-20 ҚАЗАН АРАЛЫҒЫНДА
ТЕРІС ДИНАМИКАНЫ КӨРСЕТЕДІ***

Бейсенбіде, 17 қазанда, түсті металдардың бағасы құбылмалылықты көрсетті. Қытай экономикасының белгісіздігі мен доллардың нығаюы аясында мыс бағасы үш апталық деңгейге дейін төмендеді.

LME-дегі үш айлық мыс келісімшарты 0,6%-ға, бір тоннасына \$9498 дейін арзандады.

Алайда, 18 қазанда, Қытайдың қор нарығындағы өтімділікті ынталандыру шаралары туралы жарияланғаннан кейін мыс бағасы көтеріле бастады.

Нарық Қытайда жарияланған ынталандыру пакетінің бөлшектерінен серпін алды. Қытай экономикасын қолдаудың жаңа шараларын күту және өнеркәсіптік өндіріс пен бөлшек саудадағы күшті деректер инвесторлар арасында оптимизм тудырды. Бұл мыс бағасы-

ның өсуіне әкелді, өйткені экономикалық жағдайдың жақсаруы металдарға сұранысты арттыруы мүмкін.

Бұл арада, үшінші тоқсанда ЖІӨ-нің төмендеуі экономиканы қолдау мәселесінде билікке қысымды күшейтті. Қытай экономикасы 2023 жылдың басынан бері ең баяу өсіп келе жатқанына және жылжымайтын мүлік секторы әлсіз болып қалса да, қыркүйектегі тұтыну деректері болжамдардан асып түсті, ал өнеркәсіптік өндіріс пен бөлшек сауда нәтижелері нарықты қолдады.

Қытайдың Орталық банкі сонымен қатар қор нарығына 800 млрд юань құю жоспарын және негізгі мөлшерлемені төмендету мүмкіндігін жариялады, бұл тек қор нарығын ғана емес, сонымен қатар металлургия нарығын да қолдауы керек.

Дүйсенбіде, 21-қазанда, Лондон металдар биржасында (LME) алюминий мен мыс бағасы төмендеді:

Алюминий:

(cash) бір тонна үшін \$2553,0;

(3 айлық келісімшарт) бір тонна үшін \$2588,0.

Мыс:

(cash) бір тонна үшін \$9472,5;

(3 айлық келісімшарт) бір тонна үшін \$9604,0.

САРАПШЫ ПІКІРІ

Түсті металдардың бағасы, әсіресе Қытайдан келген соңғы экономикалық мәліметтерден кейін, құбылмалылықты көрсетеді. Теріс көрсеткіштерге қарамастан, доллардың күшеюі және ЖІӨ-нің төмендеуі сияқты қытайлық билік қысқа мерзімде түсті металдар нарығына оң әсер еткен қолдау шараларын қабылдауда.

АҚШ ЖАҢАЛЫҚТАРЫ

ҚЫРКҮЙЕКТЕ БӨЛШЕК САУДА БОЛЖАМДЫ КҮТҮЛЕРГЕ СӘЙКЕС СӘЛ БАЯУЛАДЫ

Бөлшек сауда көлемі қыркүйекте 1,7%-ға өсті vs тамызда 2,2% ж/ж (болжам: 1,6% ж/ж).

ҚЫРКҮЙЕКТЕ ӨНЕРКӘСІПТІК ӨНДІРІС БОЛЖАМДЫ ҮМІТТЕРГЕ ҚАРСЫ ТӨМЕНДЕДІ

Қыркүйекте өнеркәсіптік өндіріс 0,6%-ға төмендеді vs тамызда -0,2% ж/ж (болжам: 0,4% ж/ж).

ЕУРООДАҚ ЖАҢАЛЫҚТАРЫ

ҚЫРКҮЙЕКТЕ ИНФЛЯЦИЯ ДЕҢГЕЙІ ТӨМЕНДЕДІ ЖӘНЕ БОЛЖАМДЫ КҮТКЕННЕН СӘЛ ТӨМЕН БОЛДЫ

Инфляция деңгейі қыркүйекте 1,7% ж/ж құрады vs тамызда 2,2% ж/ж (болжам: 1,8% ж/ж).

ТАМЫЗДА САУДА ТЕҢГЕРІМІНІҢ ПРОФИЦИТІ КҮТКЕННЕН ӘЛДЕҚАЙДА ТӨМЕН БОЛДЫ

Сыртқы сауда профициті тамызда €4,6 млрд дейін төмендеді vs шілдеде €19,7 млрд (болжам: €21,4 млрд).

ТАМЫЗДА ӨНЕРКӘСІПТІК ӨНДІРІС БОЛЖАМДЫ ҮМІТТЕРГЕ ҚАРСЫ АЗДАП ӨСТІ

Өнеркәсіптік өндіріс тамызда 0,1%-ға өсті vs шілдеде -2,1% ж/ж (болжам: -1,0% ж/ж).

ҚЫТАЙ ЖАҢАЛЫҚТАРЫ

3-ТОҚСАНДА ЖІӨ ӨСУ ҚАРҚЫНЫ БОЛЖАМДЫ КҮТУЛЕРГЕ СӘЙКЕС АЗДАП ТӨМЕНДЕДІ

ЖІӨ 3-тоқсанда 4,6%-ға өсті vs 2-тоқсанда 4,7% ж/ж (болжам: 4,5% ж/ж).

ҚЫРКҮЙЕКТЕ НЕГІЗГІ КАПИТАЛҒА ИНВЕСТИЦИЯЛАР БОЛЖАМДЫ КҮТУЛЕРГЕ СӘЙКЕС ӨСТІ

Негізгі капиталға салынған инвестициялар қыркүйекте 3,4%-ға өсті vs тамызда 3,4% ж/ж (болжам: 3,4% ж/ж).

ҚЫРКҮЙЕКТЕ САУДА ТЕҢГЕРІМІНІҢ ПРОФИЦИТІ КҮТКЕННЕН СӘЛ ТӨМЕН БОЛДЫ

Сыртқы сауда профициті қыркүйекте \$81,71 млрд дейін төмендеді vs тамызда \$91,02 млрд (болжам: \$82 млрд).

ҚЫТАЙ ЖАҢАЛЫҚТАРЫ

ҚЫРКҮЙЕКТЕ ЖҰМЫССЫЗДЫҚ ДЕҢГЕЙІ ТӨМЕНДЕДІ ЖӘНЕ БОЛЖАМДЫ КҮТКЕННЕН СӘЛ ТӨМЕН БОЛДЫ

Қыркүйекте жұмыссыздық деңгейі 5,1%-ға дейін төмендеді vs тамызда 5,3% (болжам: 5,3%)

ҚЫРКҮЙЕКТЕ БӨЛШЕК САУДА КҮТІЛГЕННЕН СӘЛ КҮШЕЙЕ ТҮСТІ

Бөлшек сауда көлемі қыркүйекте 3,2%-ға өсті vs тамызда 2,1% ж/ж (болжам: 2,1% ж/ж).

ҚЫРКҮЙЕКТЕ ӨНЕРКӘСІПТІК ӨНДІРІС КҮТКЕННЕН ДЕ КҮШТІ ӨСТІ

Өнеркәсіптік өндіріс қыркүйекте 5,4%-ға өсті vs тамызда 4,5% ж/ж (болжам: 4,5% ж/ж).

РЕСЕЙ ЖАҢАЛЫҚТАРЫ

ТАМЫЗДА САУДА ТЕҢГЕРІМІНІҢ ПРОФИЦИТІ КҮТІЛГЕННЕН СӘЛ ЖОҒАРЫ БОЛДЫ

Тамызда сыртқы сауда профициті \$9,33 млрд дейін төмендеді vs шілдеде \$10,06 млрд (болжам: \$8,4 млрд).

ҚЫРКҮЙЕКТЕ ӨНДІРУШІЛЕРДІҢ БАҒАСЫ БОЛЖАМ- ДЫ ҮМІТТЕРГЕ ҚАЙШЫ ОЛАРДЫҢ ӨСУІН БӘСЕҢ- ДЕТТІ

Қыркүйекте өндірушілердің баға индексі 5,6% ж/ж құрады vs тамызда 10,2% ж/ж (болжам: 9,5% ж/ж).

ӘЛЕУМЕТТІК БАҒАЛАР- МАҢЫЗДЫ АЗЫҚ-ТҮЛІК ТАУАРЛАРЫ

***ЕЛІМІЗДЕГІ ӘЛЕУМЕТТІК МАҢЫЗЫ БАР АЗЫҚ-
ТҮЛІК ТАУАРЛАРЫ БАҒАСЫНЫҢ ИНДЕКСІ ӨТКЕН
АПТАДА 100,0 ҚҰРАДЫ***

Қазақстан Республикасында әлеуметтік маңызы бар азық-түлік тауарларына баға деңгейі 8-15 қазан аралығында апталық мәнде тұрақты болып қалды, ал жылдық бағалар 0,3%-ға төмендеді. Жыл басынан бері бағалар 0,5%-ға төмендеді.

Бір апта ішінде бәрінен көп тұз (1,0%), 1-санаттағы жұмыртқа (0,8%), май (0,3%), күнбағыс майы (0,2%) қымбаттады.

Өз кезегінде, келесі өнімдерге бағаның төмендеуі байқалады: сәбіз (1,4%), құмшекер (0,6%), пияз (0,2%), ақ қырыққабат (0,2%).

15 ҚАЗАН ЖӘНЕ 8 ҚАЗАН АРАЛЫҒЫНДА АПТАДАҒЫ БАҒАЛАР ИНДЕКСІ

100,0	Әлеуметтік маңызы бар азық-түлік тауарлары
100,0	Бірінші сұрыпты бидай ұны
100,1	Бірінші сұрыпты ұннан жасалған бидай наны
99,9	Түтік кеспе
99,5	Күріш
100,1	Қарақұмық жармасы
100,2	Күнбағыс майы
100,3	Тұздалмаған сары май
100,1	Сиыр еті иық-кеуде бөлігі
100,0	Тауық еті (жамбас және жіліншік)
99,9	Пастерленген сүт 2,5%
100,0	Айран 2,5%
100,0	Сүзбе
100,0	Картоп
98,6	Сәбіз
99,8	Түйінді пияз
99,8	Ақ қырыққабат
99,4	Құмшекер
100,8	Жұмыртқа, I санат
101,0	Тұз

ДЕРЕККӨЗДЕР

<https://ec.europa.eu/eurostat>

https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-forecast-and-surveys/business-and-consumer-surveys/download-business-and-consumer-survey-data/time-series_en

<https://rosstat.gov.ru/>

<https://sberindex.ru/ru>

<https://www.cbr.ru/>

<http://www.stats.gov.cn/english/>

<https://regnum.ru/foreign/southeast-asia/china.html>

<https://www.federalreserve.gov/releases/H41/current/>

<https://tradingeconomics.com/calendar>

<https://showdata.gks.ru/report/277326/>